

Smjernice

o metodologiji koju sanacijsko tijelo treba upotrebljavati za utvrđivanje načina vrednovanja ugovora prije njihova otkaza, kako je navedeno u članku 29. stavku 1. CCPRRR-a.

Sadržaj

I.	Područje primjene	3
II.	Zakonodavni referentni dokumenti, pokrate i definicije	4
III.	Svrha	6
IV.	Obveze usklađivanja i izvješćivanja	7
	Status smjernica	7
	Zahtjevi u pogledu izvješćivanja.....	7
V.	Smjernice o metodologiji vrednovanja	8
	Smjernica 1.: Postupak	8
	Smjernica 2.: Područje primjene	8
	Smjernica 3.: Vrednovanje u skladu s pravilima i aranžmanima središnje druge ugovorne strane	8
	Smjernica 4.: Odluka da se ne primjenjuju pravila i aranžmani središnje druge ugovorne strane	9
	Smjernica 5.: Vrednovanje primjenom alternativnih metoda utvrđivanja cijena i izvora	9
	Smjernica 6.: Zahtjev za pružanje informacija	10
	Smjernica 7.: Procjena koju provodi sanacijsko tijelo	10

I. Područje primjene

Tko?

1. Ove se smjernice primjenjuju na sanacijska tijela.

Što?

2. Ovim se smjericama dodatno određuje metodologija koju sanacijsko tijelo treba upotrebljavati za utvrđivanje načina vrednovanja ugovora prije njihova otkaza, kako je navedeno u članku 29. stavku 1. CCPRRR-a.

Kada?

3. Ove se smjernice počinju primjenjivati dva mjeseca nakon datuma njihove objave na mrežnom mjestu ESMA-e na službenim jezicima Europske unije.

II. Zakonodavni referentni dokumenti, pokrate i definicije

Zakonodavni referentni dokumenti

CCPRRR	Uredba (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredaba (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 806/2014 i (EU) 2015/2365 te direktiva 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2007/36/EZ, 2014/59/EU i (EU) 2017/1132 ¹
EMIR	Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ²
RTS 152/2013	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 152/2013 od 19. prosinca 2012. o kapitalnim zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013.).
RTS 153/2013	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013.).
Uredba o ESMA-i	Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ ³

Pokrate

EGP	Europski gospodarski prostor
ESFS	Europski sustav financijskog nadzora
EK	Europska komisija
ESMA	Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala

¹ SL L 22, 22.1.2021., str. 1–102.

² SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

³ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

EU

Europska unija

Definicije

4. Ako nije drukčije određeno, pojmovi upotrijebljeni u ovom Završnom izvješću imaju isto značenje kao u uredbama CCPRRR, EMIR i RTS 152/2013 i 153/2013.

III. Svrha

5. Ove se smjernice temelje na članku 29. stavku 7. CCPRRR-a. Cilj je ovih smjernica promicati konvergenciju nadzornih i sanacijskih praksi u pogledu metodologije koju sanacijsko tijelo treba upotrebljavati za utvrđivanje načina vrednovanja ugovora prije njihova otkaza, kako je navedeno u članku 29. stavku 1. CCPRRR-a.
6. Njima se posebno nastoji promicati konvergencija nadzornih i sanacijskih praksi u pogledu te metodologije vrednovanja. U tu svrhu smjernice 1., 2., 3. i 5. odnose se na postupak vrednovanja, njegovo područje primjene, vrednovanje u skladu s pravilima i aranžmanima središnje druge ugovorne strane, koje bi prvo trebalo razmotriti, a zatim vrednovanje primjenom alternativnih metoda utvrđivanja cijena i izvora ako se to smatra potrebnim.
7. Nadalje, s obzirom na potrebu za pružanjem smjernica o odluci da se ne primjenjuju pravila i aranžmani središnje druge ugovorne strane, kao i zahtjev da središnja druga ugovorna strana dostavi informacije sanacijskom tijelu te spremnost sanacijskog tijela da provede svoju procjenu kako bi se osigurale dosljedne, učinkovite i djelotvorne sanacijske prakse za tu metodologiju, područje primjene konačnih smjernica prošireno je izvan područja primjene utvrđenog člankom 29. stavkom 7. CCPRRR-a. Stoga je ESMA odlučila izdati smjernice 4., 6. i 7. u skladu s člankom 16. stavkom 1. Uredbe o ESMA-i, u kojem se navodi da ESMA može izdati smjernice s ciljem uspostavljanja dosljednih, učinkovitih i djelotvornih nadzornih praksi unutar ESFS-a te osiguravanja zajedničke, ujednačene i dosljedne primjene prava Unije.

IV. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

Status smjernica

8. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o ESMA-i nadležna tijela (koja su sanacijska tijela imenovana u skladu s člankom 3. CCPRRR-a) moraju ulagati napore da se usklade s ovim smjernicama.
9. Nadležna tijela na koja se ove smjernice primjenjuju trebaju se s njima uskladiti tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje nacionalne pravne i/ili nadzorne i sanacijske okvire.

Zahtjevi u pogledu izvješćivanja

10. U roku od dva mjeseca od datuma objave ovih smjernica na mrežnom mjestu ESMA-e na svim službenim jezicima EU-a nadležna tijela na koja se ove smjernice primjenjuju moraju obavijestiti ESMA-u (i.) da su usklađena, (ii.) da nisu usklađena, no namjeravaju se uskladiti ili (iii.) da nisu usklađena i ne namjeravaju se uskladiti s ovim smjernicama.
11. U slučaju neusklađenosti nadležna tijela moraju obavijestiti ESMA-u i o razlozima svoje neusklađenosti sa smjernicama, i to u roku od dva mjeseca od datuma objave smjernica na mrežnom mjestu ESMA-e na svim službenim jezicima EU-a.
12. Obrazac za obavješćivanje dostupan je na mrežnom mjestu ESMA-e. Nakon ispunjavanja obrazac se proslijeđuje ESMA-i.

V. Smjernice o metodologiji vrednovanja

Smjernica 1.: Postupak

1. Sanacijsko tijelo treba od središnje druge ugovorne strane u sanaciji zahtijevati da vrednuje svaki ugovor koji će se otkazati. Vrijednost svakog ugovora treba se izračunati kao iznos za otkaz, koji obuhvaća iznos gubitaka ili dobitaka koje će središnja druga ugovorna strana platiti ili naplatiti kako bi se iskazala trenutačna izloženost koja proizlazi iz uvjeta ugovora na temelju cijene otkaza utvrđene u tu svrhu.
2. U skladu s člankom 29. stavkom 7. CCPRRR-a sanacijsko tijelo treba, u skladu s ovim smjernicama, odrediti cijenu otkaza za svaki ugovor koji će se otkazati na temelju članka 29. CCPRRR-a. Treba odrediti jedinstvenu cijenu otkaza po ugovoru i upotrijebiti je kao cijenu otkaza za sve pozicije istog ugovora koji se otkazuje.
3. Cijena otkaza ugovora treba se odrediti kao pravedna tržišna cijena koja odražava ekonomsku protuvrijednost svih bitnih uvjeta otkazanog ugovora i prava iz opcija ugovornih strana u pogledu tog ugovora.

Smjernica 2.: Područje primjene

1. Za potrebe ovih smjernica ugovor koji se vrednuje prije otkaza na temelju instrumenta za raspodjelu pozicija u skladu s člankom 29. CCPRRR-a treba biti nepodmireni ugovor čije poravnanje obavlja središnja druga ugovorna strana.

Smjernica 3.: Vrednovanje u skladu s pravilima i aranžmanima središnje druge ugovorne strane

1. Metodologijom koju sanacijsko tijelo treba upotrijebiti za utvrđivanje načina vrednovanja iz članka 29. stavka 3. točke (a) CCPRRR-a treba se uzeti u obzir metodologija vrednovanja definirana u vlastitim pravilima i aranžmanima središnje druge ugovorne strane. Vrednovanje se treba temeljiti, u najvećoj mogućoj mjeri, na pravednoj tržišnoj cijeni utvrđenoj na temelju vlastitih pravila i aranžmana središnje druge ugovorne strane, osim ako sanacijsko tijelo utvrdi da je potrebno primijeniti drugu primjerenu metodu utvrđivanja cijene.
2. Ako sanacijsko tijelo primjenjuje pravila i aranžmane središnje druge ugovorne strane za vrednovanje ugovora u skladu s člankom 29. CCPRRR-a, sanacijsko tijelo može razmotriti mogućnost savjetovanja:
 - a) s odborom za rizike središnje druge ugovorne strane u sanaciji
 - b) s osobama ili odborima koje središnja druga ugovorna strana u sanaciji zaduži za sudjelovanje u postupku upravljanja sanacijom.

Smjernica 4.: Odluka da se ne primjenjuju pravila i aranžmani središnje druge ugovorne strane

1. Sanacijsko tijelo može smatrati da je za utvrđivanje cijene potrebno primijeniti alternativnu metodu utvrđivanja cijena ako utvrdi da se cijena određena primjenom metodologije središnje druge ugovorne strane ne bi mogla smatrati pravednom tržišnom cijenom prikladnom za otkaz ugovora u skladu s člankom 29. CCPRRR-a.
2. ESMA je utvrdila sljedeća načela kojima bi se sanacijsko tijelo moglo koristiti za procjenu vrednovanja primjenom pravila i aranžmana središnje druge ugovorne strane:
 - a) Cijena otkaza ugovora treba odražavati tržišne uvjete koji postoje na dan i u vrijeme koji su što je moguće bliži danu i vremenu otkaza ugovora.
 - b) Pravednu tržišnu cijenu treba tumačiti kao cijenu koja bi bila dobivena za prodaju imovine ili plaćena za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan i u vrijeme otkaza ugovora.
 - c) Pri otkazu više ugovora na temelju zajedničkih ili usko povezanih čimbenika rizika, pri utvrđivanju cijena za svaki od njih trebalo bi poštovati, u najvećoj mogućoj mjeri, ekonomski odnos između različitih ugovora pod postojećim tržišnim uvjetima.
 - d) Ako se vrednovanje temelji na tržišnoj cijeni, cijena treba odražavati sve informacije dostupne u trenutku otkaza i treba biti rezultat ponuda ili transakcija koje odražavaju interese raznolike skupine kupaca i prodavatelja na likvidnom tržištu.
 - e) Ako se vrednovanje provodi na temelju modeliranih cijena, model treba, u mjeri u kojoj je to moguće, potvrditi kvalificirani subjekt kako bi se osiguralo da će se modelom točno generirati odgovarajuće cijene, dok sve ulazne parametre koji predstavljaju tržišne cijene upotrijebljene za izračun modeliranih cijena također treba ocijeniti u svjetlu razmatranja u okviru ove smjernice.
 - f) Utvrđivanje cijene otkaza ne bi se smjelo upotrebljavati kao alat za raspodjelu troškova središnje druge ugovorne strane na članove sustava poravnanja, kao što je raspodjela troškova koji proizlaze iz neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja na članove sustava poravnanja koji ispunjavaju svoje obveze.

Smjernica 5.: Vrednovanje primjenom alternativnih metoda utvrđivanja cijena i izvora

1. Ako sanacijsko tijelo smatra da nije primjereno primjenjivati pravila i aranžmane središnje druge ugovorne strane, ono treba utvrditi način vrednovanja primjenom sljedećih alternativnih metoda utvrđivanja cijena sljedećim redoslijedom i o tome obavijestiti središnju drugu ugovornu stranu:

- a) ako druge središnje druge ugovorne strane poravnaju isti ugovor, zaključne cijene na kraju dana ili cijene namire takvog ugovora koje su odredile relevantne središnje druge ugovorne strane, uzimajući u obzir moguću osnovu između središnjih drugih ugovornih strana kako bi se osigurala pravedna tržišna cijena
 - b) ako se istim ugovorom trguje na mjestu trgovanja koje ne poravnava središnja druga ugovorna strana, srednja kupoprodajna cijena takvog ugovora
 - c) cijene trećih strana, kao što su vidljive tržišne cijene ili ponude održavatelja tržišta ako one predstavljaju pravednu tržišnu cijenu
 - d) teoretska cijena koju izračunava neovisni procjenitelj kako bi se iskazala pravedna tržišna cijena za otkazani ugovor
 - e) kombinacija dviju ili više metoda iz točaka od (a) do (d) kojima bi se osigurala pravedna tržišna cijena.
2. Sanacijsko tijelo treba objasniti svoj izbor kada odluči primijeniti određenu alternativnu metodologiju određivanja cijena.
 3. Sanacijsko tijelo treba uzeti u obzir načela kako su utvrđena u smjernici 4. točki 2.

Smjernica 6.: Zahtjev za pružanje informacija

1. Sanacijsko tijelo treba od središnje druge ugovorne strane u sanaciji zatražiti da dostavi potrebne informacije, kao i sve relevantne dokumente, podatke ili obrazloženja koji su potrebni za procjenu vrijednosti ugovora koje je dostavila središnja druga ugovorna strana. Sanacijsko tijelo treba odrediti rok u kojem središnja druga ugovorna strana mora dostaviti informacije u tu svrhu.
2. Sanacijsko tijelo treba zatražiti od središnje druge ugovorne strane da dostavi informacije iz točke 1. prije donošenja odluke o otkazu ugovora kako bi moglo razmotriti moguće posljedice djelomičnog ili potpunog otkaza poravnanih ugovora, prikupiti informacije potrebne za donošenje odluke o odgovarajućoj mjeri sanacije koju treba poduzeti te, ako se upotrebljavaju instrumenti za raspodjelu gubitaka i pozicija, prikupiti informacije potrebne za donošenje odluke o opsegu gubitaka koji se primjenjuje na potraživanja pogođenih vjerovnika, nepodmirene obveze ili pozicije prema središnjoj drugoj ugovornoj strani te o opsegu i potrebi poziva na gotovinsku uplatu za sanaciju. Sanacijsko tijelo može središnjoj drugoj ugovornoj strani odrediti rok za dostavu informacija u tu svrhu.

Smjernica 7.: Procjena koju provodi sanacijsko tijelo

1. Sanacijsko tijelo treba pripremiti i imati aranžmane potrebne za pravodobno dobivanje i procjenu informacija potrebnih za utvrđivanje metodologije vrednovanja prije otkaza ugovora.

2. Sanacijsko tijelo treba imati pouzdan pristup informacijama koje će možda trebati prikupiti od središnje druge ugovorne strane i iz izvora koji nisu središnja druga ugovorna strana.
3. Sanacijsko tijelo treba imati i računalne i analitičke alate potrebne za brzu analizu primljenih informacija i odlučivanje o odgovarajućoj metodologiji vrednovanja.
4. U okviru planiranja sanacije sanacijsko tijelo treba procijeniti pravila i aranžmane središnje druge ugovorne strane te nastojati utvrditi ograničenja povezana s vrednovanjem prije otkaza ugovora.